

**МЕМОРАНДУМ ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ
ЩОДО РОЗВИТКУ СПІВПРАЦІ МІЖ
АГЕНТСТВОМ США З МІЖНАРОДНОГО
РОЗВИТКУ, МІНІСТЕРСТВОМ ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ ТА ТОВ ДЕЛОЙТ КОНСАЛТИНГ**

Міністерство Фінансів України ("Мінфін"), Агентство Сполучених Штатів Америки з міжнародного розвитку ("USAID") та ТОВ Делойт Консалтинг ("Делойт") (кожен іменується як "Учасник" та разом іменуються як "Учасники");

Бажаючи підкреслити спільні риси між цілями та підходами Учасників, а також відзначити непохитну та стійку відданість Учасників підтримці України та її народу в цій поточній кризі та відреагувати на надзвичайний стан, який спричинила загарбницька війна Росії, а також відповісти на нагальні та зростаючі гуманітарні потреби;

Враховуючи, що Мінфін є державним органом Уряду України, який забезпечує фінансову основу для належного виконання державних функцій за підтримки збалансованої бюджетної політики, а також створює сприятливі умови для стабільного економічного розвитку шляхом управління державними коштами відповідно до принципів збалансованості, ефективності, неупередженості, цілісності, сталості та прозорості; несе відповідальність за забезпечення ефективного співробітництва з фінансових питань з міжнародними фінансовими організаціями, іноземними державами та банками; участь у формуванні державної політики розвитку ринку фінансових послуг та сектору державних банків;

Беручи до уваги, що USAID є незалежним агентством Уряду США, що просуває та демонструє демократичні цінності за кордоном; просуває вільний, мирний і процвітаючий світ; і, підтримуючи зовнішню політику Америки, керує підтримкою Уряду США стосовно міжнародного розвитку та допомоги при стихійних лихах через партнерство та інвестиції, які рятують життя, зменшують бідність, зміцнюють демократичне врядування та допомагають людям подолати гуманітарні кризи і досягти прогресу за межами допомоги; і

Беручи до уваги, що компанія Делойт є виконавчим партнером Проекту USAID "Діяльність у рамках реформи державних підприємств України" (SOERA) в рамках контракту з USAID, і

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
FOR DEVELOPMENT OF COOPERATION
BETWEEN THE UNITED STATES AGENCY FOR
INTERNATIONAL DEVELOPMENT,
THE MINISTRY OF FINANCE OF UKRAINE,
AND DELOITTE CONSULTING LLP**

The Ministry of Finance of the Ukraine ("MOF"), the United States Agency for International Development ("USAID"), and Deloitte Consulting LLP ("Deloitte") (each a "Participant" and together the "Participants");

Desiring to articulate the commonalities between the Participants' objectives and approaches, and denoting the Participants' steadfast and enduring commitment to supporting Ukraine and its people in this current crisis and to respond to the emergency that Russia's war of aggression has caused and to meet immediate and growing humanitarian needs;

Considering that MOF is a government entity of the Government of Ukraine ("GOU") that provides the financial basis for the proper delivery of public functions supported by a well-balanced budgetary policy as well as to create favorable conditions for stable economic development by managing public funds in line with the principles of balance, effectiveness, unbiased approach, integrity, sustainability and transparency; and is responsible for assurance of the effective cooperation on the financial matters with international financial organizations, foreign states and banks; and participation in the state policy formation of the financial services market and state-owned banks sector development;

Considering that USAID is an independent U.S. Government ("USG") Agency that promotes and demonstrates democratic values abroad; advances a free, peaceful, and prosperous world; and, in support of America's foreign policy, leads the U.S. Government's international development and disaster assistance through partnerships and investments that save lives, reduce poverty, strengthen democratic governance, and help people emerge from humanitarian crises and progress beyond assistance; and

Considering Deloitte is USAID's Implementing Partner delivering the State-Owned Enterprises Reform Activity in Ukraine ("SOERA") under a contract with USAID and represents the SOERA delivery team

представляє команду виконавців Проекту SOERA, включаючи всіх субпідрядників, незалежних консультантів, отримувачів грантів та інших осіб, які фінансуються за цим контрактом;

Досягли взаєморозуміння щодо наступного:

Розділ 1: Передумови

Через USAID Уряд США надає пряму бюджетну підтримку (ПБП) Уряду України, що спрямована на підтримку невійськових, невоєнізованих і не пов'язаних із безпекою загальних бюджетних витрат, таких як: зарплата вчителів, працівників медичних та інших бюджетних установ, і, потенційно, пенсій, виплат соціальної допомоги внутрішньо переміщеним особам та іншим вразливим верствам населення; та інші видатки, які будуть визначені. Наразі, з цією метою Уряд США виділив 8,5 мільярдів доларів США, а в майбутньому, можливо, будуть виділені додаткові кошти. Кошти Уряду США можуть надаватися через різні механізми Світового Банку та/або через пряме міжурядове фінансування безпосередньо від USAID до Уряду України. Відповідно до Статуту, кожні шість місяців USAID зобов'язана звітувати перед Конгресом про процедури та процеси, які забезпечують використання коштів ПБП у спосіб, узгоджений із Урядом України, включаючи гарантії прозорості та підзвітності, а також звітувати кожні 90 днів про досягнуті результати та показники, які використовуються для вимірювання таких результатів. Важливо зазначити, що Офіс Генерального Інспектора США може проводити перевірку використання цих коштів ПБП. Мінфін є урядовою установою, яка відповідає за нагляд і підзвітність коштів ПБП.

Розділ 2: Обов'язки сторін

Відповідно до цього Меморандуму про взаєморозуміння («Меморандум»), кожен із Учасників має намір виконувати наступні ролі та вживати наступних дій щодо виплати та обліку коштів ПБП, згаданих вище:

Міністерство Фінансів

- Співпрацювати з USAID і Делойт для оптимізації та зміцнення існуючих систем Уряду України щодо моніторингу, прозорості, перевірки та звітності, які використовуються для управління всіма коштами ПБП Уряду США, що були отримані – через Світовий Банк, напряду від Уряду США або через інший механізм – щоб забезпечити виконання USAID

including all subcontractors, independent consultants, grantees and others funded under this contract;

Have reached the following understanding:

Paragraph 1: Background

The USG is providing Direct Budget Support (“DBS”) through USAID to the GOU for use in support of non-military, non-paramilitary and non-security general budget expenses, such as salaries for teachers, health care workers, and other government employees, and potentially pensions, social assistance payments to internally displaced persons and other vulnerable populations, and other expenditures to be determined. Currently, \$8.5 billion of USG funds have been allocated for this purpose, with additional funds possibly to be appropriated in the future. USG funds may be provided through various World Bank mechanisms and/or through government-to-government (G2G) funding directly from USAID to the GOU. USAID is required by statute to report to Congress every six months on the procedures and processes that are in place to ensure its DBS funds are used by the GOU in the manner agreed to by the GOU, including details on safeguards for transparency and accountability, and to report every 90 days on the results achieved and the metrics used to measure such results. It is important to note the US Office of the Inspector General may perform an audit of the use of these DBS funds. The MOF is the GOU entity charged with the oversight and accountability of DBS funds.

Paragraph 2: Intended Roles and Responsibilities

Under this Memorandum of Understanding (“MOU”), each of the Participants intends to serve the following roles and take the following actions in relation to the disbursement of and accounting for the DBS referenced above:

Ministry of Finance

- Collaborate with USAID and Deloitte to streamline and strengthen the GOU’s current monitoring, transparency, verification and reporting systems and safeguards used to manage all USG DBS funds received – whether through the World Bank, directly by the USG or through another mechanism – so that USAID can meet its statutory obligations, including use of funds, results achieved and metrics used to measure results;

своїх статутних зобов'язань, включаючи використання коштів, досягнутих результатів та показників, що використовуються для вимірювання результатів;

- За винятком тих документів і систем з обмеженим доступом, для яких відповідний дозвіл отримується відповідно до процедури, встановленої українським законодавством, надати Делойт швидкий доступ до всіх відповідних співробітників Мінфіну, документів і систем, і докласти всіх зусиль для того, щоб інші установи Уряду України надали Делойту швидкий доступ до своїх співробітників, документів і систем, за обґрунтованим запитом Делойт, або USAID, що дасть змогу Делойт виконувати свої договірні зобов'язання в рамках Проекту SOERA та дозволить USAID виконувати свої статутні зобов'язання, за умови підписання компанією Делойт будь-яких Угод про нерозголошення, які можуть обґрунтовано вимагатися Урядом України, та за умови згоди Учасників про те, що вони мають намір дотримуватися вимог щодо використання інформації, позначеної як «для службового користування», як це встановлено чинним законодавством України та утримуватись від надання такої інформації третім особам, які не належать до Уряду США;
- Координувати із USAID будь-яку публічну комунікацію або спільне брендування, пов'язане з цим Меморандумом, у відповідності з очікуванням, що будь-яка така комунікація або спільне брендування здійснюватиметься за згодою USAID, і що USAID відповідатиме протягом п'яти (5) робочих днів на будь-який запит про таку згоду ; і
- Щонайменше брати участь у щомісячних телефонних розмовах із визначеними контактними особами призначеними іншими Учасниками і зустрічатись принаймні раз на рік з представниками USAID, у тому числі Делойт, за запитом USAID.
- Except for those documents and systems with restricted access, for which the relevant authorization is to be requested in line with the procedure established by the Ukrainian legislation, grant Deloitte prompt access to all relevant MoF employees, documents and systems, and use its best efforts to cause other GOU entities to grant Deloitte prompt access to their employees, documents and systems, as may reasonably be requested by Deloitte or USAID to enable Deloitte to fulfill its contractual obligations under SOERA and to enable USAID to meet its statutory obligations, subject to Deloitte signing any Non-Disclosure Agreements as may reasonably be requested by the GOU and subject to the agreement of the Participants that they intend to comply with the requirements for the use of information labelled as "for official use" as established by the Ukrainian legislation in force and will refrain from sharing it with non-U.S. Government third parties;
- Coordinate any public communications or joint branding related to this MOU with USAID, with the expectation that any such communications or joint branding will be done with the consent of USAID and that USAID will respond within five (5) business days of any request for such consent; and
- At a minimum, participate in monthly telephone calls with the designated points of contact for the other Participants and meet at least once a year with representatives of USAID, including Deloitte as requested by USAID.

Агентство США з міжнародного розвитку

- Співпрацювати з Мінфіном та Урядом України для оптимізації та зміцнення поточних систем Уряду України щодо моніторингу, прозорості, перевірки та звітності, які використовуються для управління всіма коштами отриманими в рамках ПБП Уряду США – через Світовий Банк, напряму від Уряду США або через інший механізм – щоб забезпечити виконання USAID своїх статутних зобов'язань, включаючи

United States Agency for International Development

- Collaborate with the MOF and GOU to streamline and strengthen the GOU's current monitoring, transparency, verification and reporting systems and safeguards used to manage all USG DBS funds received – whether through the World Bank, directly by the USG or through another mechanism – so that USAID can meet its statutory obligations, including use of funds, results achieved and metrics used to measure results;

вимоги і зобов'язання щодо використання коштів, досягнутих результатів та показників, що використовуються для вимірювання результатів;

- Координувати з Мінфіном будь-яку публічну комунікацію або спільне брендування, пов'язане з цим Меморандумом, у відповідності з очікуванням, що будь-яка така комунікація чи спільне брендування здійснюватиметься за згодою Мінфіну та що Мінфін відповідатиме протягом п'яти (5) робочих днів на будь-який запит на таку згоду;
- Щонайменше брати участь у щомісячних телефонних розмовах із визначеними контактними особами, призначеними Учасниками, і зустрічатися принаймні раз на рік із представниками Мінфіну та Уряду України; і
- Забезпечити нагляд за Проектом SOERA, включаючи, але не обмежуючись, сприяння координації між Мінфіном, Урядом України та Делойт, як виконавчого партнера Проекту SOERA.
- Coordinate any public communications or joint branding related to this MOU with the MOF, with the expectation that any such communications or joint branding will be done with the consent of the MOF and that the MOF will respond within five (5) business days of any request for such consent;
- At a minimum, participate in monthly telephone calls with the designated points of contact for the other Participants and meet at least once a year with representatives of the MOF and GOU; and
- Provide oversight of SOERA, including but not limited to, facilitating coordination between the MOF, GOU and Deloitte, as the implementing contractor for SOERA.

ТОВ Делойт Консалтинг

- Виконувати Проект SOERA відповідно до контракту з USAID, зокрема:
 - i. За необхідності, співпрацювати з Мінфіном та іншими Урядовими установами, для розгляду та надання консультацій щодо існуючих процесів і процедур для того, щоб Уряд України мав змогу звітувати про використання коштів наданих в рамках ПБП Уряду США, незалежно від того, чи ці кошти надані через Світовий Банк, безпосередньо Урядом США чи через інший механізм, для сприяння USAID у виконанні його статутних зобов'язань, викладених вище, включаючи вимоги щодо використання коштів, досягнутих результатів та показників, що використовуються для вимірювання результатів; і
 - ii. Надати підтримку Уряду України в покращенні стратегічних комунікацій щодо використання коштів, наданих в рамках ПБП Урядом США, для оприлюднення впливу такої підтримки на соціально-економічні умови в Україні.
- Координувати будь-які публічні комунікації та брендинг з USAID у відповідності з контрактом з USAID щодо реалізації Проекту SOERA.

Deloitte Consulting LLP

- Implement SOERA in accordance with its contract with USAID and specifically:
 - i. Work with the MOF and other GOU entities as necessary to review and advise on existing processes and procedures for the GOU's oversight of and reporting on the use of USG DBS funds, whether provided through the World Bank, directly by the USG, or through another mechanism to facilitate USAID to meet its statutory requirements set forth above, including use of funds, results achieved, and metrics used to measure results; and
 - ii. Provide support to the GOU to enhance strategic communications around the use of the USG DBS funds to publicize the impact of such DBS support on Ukraine's socio-economic conditions.
- Coordinate any public communications and branding with USAID as required by and consistent with its contract with USAID for the implementation of SOERA.

Розділ 3: Загальні Положення

1. **Зміни:** Учасники можуть змінювати цей Меморандум за взаємною письмовою згодою, підписаною всіма Учасниками.
2. **Припинення:** Очікується, що співпраця за цим Меморандумом розпочнеться після його підписання всіма Учасниками та буде діяти протягом трьох (3) років після остаточної виплати коштів в рамках ПБП Урядом США. Учасники можуть розглянути та прийняти рішення про продовження співпраці за цим Меморандумом за взаємною письмовою згодою. Будь-який із трьох Учасників може припинити дію цього Меморандуму в будь-який час, попередньо надіславши іншим Учасникам письмове повідомлення про свій намір припинити участь за цим Меморандумом за шістдесят (60) днів.
3. **Дія Меморандуму про взаєморозуміння:** Цей Меморандум не є договором чи міжнародною угодою та не створює прав чи зобов'язань згідно з міжнародним правом. Учасники визнають, що цей Меморандум не є грошовим зобов'язанням, а також не є юридично обов'язковим зобов'язанням будь-якого Учасника та не створює будь-яких прав для будь-якої третьої сторони. Учасники мають намір зберігати власні окремі та унікальні місії та мандати, а також свою власну відповідальність. Якщо інше не вказано окремо, співпраця між Учасниками, як зазначено в цьому Меморандумі, не має тлумачитись як партнерство чи створення юридичної чи іншої особи. Очікується, що кожен Учасник несе повну та одноосібну відповідальність за будь-які витрати, понесені ним, пов'язані з цим Меморандумом. Ніщо в цьому Меморандумі не має тлумачитись як заміна або будь-яким чином втручання в будь-які угоди чи контракти, укладені Учасниками до або після підписання цього Меморандуму. Також цей Меморандум не має переваги над контрактом між USAID і Делойт щодо впровадження Проекту SOERA. Ніщо в цьому Меморандумі не має тлумачитись як ексклюзивні робочі відносини.

Paragraph 3: General Provisions

1. **Modifications:** The Participants may modify this MOU by mutual written consent signed by all Participants.
2. **Termination:** Cooperation under this MOU is expected to commence upon signature by all Participants, and to remain in effect for three (3) years after final disbursement of USG DBS funds to the GOU. The Participants may review and decide to continue their cooperation under this MOU by mutual written consent. Any of the three Participants may discontinue this MOU at any time upon providing sixty (60) days' advance written notice of its intent to discontinue participation under the MOU to the other Participants.
3. **Effect of MOU:** This MOU is not a treaty or international agreement and does not give rise to rights or obligations under international law. The Participants specifically acknowledge that this MOU is not an obligation of funds, nor does it constitute a legally binding commitment by any Participant or create any rights in any third party. The Participants intend to maintain their own separate and unique missions and mandates, and their own accountabilities. Unless specifically provided otherwise, the cooperation between the Participants as outlined in this MOU, is not intended to be construed as a partnership or other type of legal entity or personality. Each Participant is expected to accept full and sole responsibility for any and all expenses incurred by it related to this MOU. Nothing in this MOU is intended to be construed as superseding, or interfering in any way with, any agreements or contracts entered into by the Participants, either prior or subsequent to the signing of this MOU. Nor is this MOU intended to have any precedence over the contract between USAID and Deloitte to implement SOERA. Nothing in this MOU is intended to be construed as an exclusive working relationship.

Розділ 4: Контактні особи

Нижче наведено основні контактні особи для кожного Учасника щодо виконання цього Меморандуму. Кожен Учасник може замінити або визначити додаткових представників шляхом письмового повідомлення.

USAID

Адреса:
1300 Пенсильванія Авеню, NW
Вашингтон, DC 20523
Сполучені Штати Америки
Телефон: +1 (202) 712-5819

Контактна особа:
Крістофер Абрамс
USAID/Україна
Директор, Офіс економічного зростання
Вул. Ігоря Сікорського, 4
Київ, Україна
Телефон: +380 (44) 521-5000
E-mail: cabrams@usaid.gov

Міністерство фінансів України

Адреса:
Вул. Михайла Грушевського, 12/2
Київ, 01008
Україна

Контактна особа:
Аліна Черномаз
Координатор СУДФ - Радник першого заступника
Міністра фінансів.
Телефон: +380 (96) 913-2221
E-mail: chernomaz.alina@gmail.com

Делойт Консалтинг

Адреса:
1919 вул. Н Лінн, офіс 1500
Арлінгтон, VA 22209
Сполучені Штати

Контактна особа:
Крейг Р. ВанДевельде
Керівник групи виконавців та Керівник Проекту
SOERA
Телефон: +1 (347) 443 1439
E-mail: cvandevelde@deloitte.com

Paragraph 4: Points of Contact

The primary Points of Contact for each Participant for the implementation of this MOU appear below. Each Participant may, by written notice, replace or identify additional representatives.

USAID

Address:
1300 Pennsylvania Avenue NW
Washington, DC 20523
United States of America
Phone: +1 (202) 712-5819

Contact Person:
Christopher Abrams
USAID/Ukraine
Director, Office of Economic Growth
4 Igor Sikorsky Street
Kyiv, Ukraine
Phone: +380 (44) 521-5000
E-mail: cabrams@usaid.gov

Ministry of Finance of Ukraine

Address:
Mykhaila Hrushevskoho St, 12/2,
Kyiv, 01008
Ukraine

Contact Person:
Alina Chernomaz
PFM Coordinator - Advisor to the First Deputy Finance
Minister
Phone: +380 (96) 913-2221
E-mail: chernomaz.alina@gmail.com

Deloitte Consulting

Address:
1919 N Lynn St, Suite 1500
Arlington, VA 22209
United States

Contact Person:
Craig R. VanDevelde
Deloitte Specialist Leader and SOERA Chief of Party
Phone: +1 (347) 443 1439
E-mail: cvandevelde@deloitte.com

Підписано у трьох примірниках «13» 09 2022 року українською та англійською мовами.

Signed in triplicate on the «13» day of Sept 2022, in the Ukrainian and English languages.

Від імені Міністерства фінансів України:
Сергій Марченко
Міністр фінансів

For the United States Agency for International Development:
James Hope
USAID/Ukraine Mission Director

Підпис: _____

Signature: _____

Від імені Агентства США з міжнародного розвитку:
Джеймс Хоуп
Директор Місії USAID в Україні

For the Ministry of Finance of Ukraine:
Sergii Marchenko
Minister of Finance

Підпис: _____

Signature: _____

Від імені ТОВ Делойт Консалтинг:
Крейг Р. ВанДевельде
Керівник групи виконавців та Керівник Проекту SOERA

For the Deloitte Consulting LLP:
Craig R. VanDevelde
Deloitte Specialist Leader and SOERA Chief of Party

Підпис: **cvandevelde** _____
Digitally signed by cvandevelde
Date: 2022.09.22 12:21:06 +02'00'

Signature: **cvandevelde** _____
Digitally signed by cvandevelde
Date: 2022.09.22 12:20:21 +02'00'